

Kje

Sedež akcijske

Saj nismo s češnje padli!

Dva meseca in pol se bojuje mladina borbo za svoj časopis "Glas mladosti". Sto in sto protestnih pism so se napisali.

Stvar pa se ne premakne s mrtve točke.

Cesar niso prebrali sovražne očitke, ne glad ne smrt, preprečujejo sedaj G. Price, G. Street, G. Bowman, vsa vesolja ZVU in Anglija in Amerika, ki stojita za njimi ter se — kakor je dejal G. Bowman — strinjata s politiko, ki jo vodi ZVU.

Cudno. Sicer vsa stvar ni javna. G. Price pravi, da so namreč iz tiskarne izšli, da "Glas mladosti" ne sme zapustiti glasilni primorske mladine, ki ne more imeti svojega lista, kljub temu, da to ni v skladu s politiko, ki jo vodi ZVU. G. Price pa je stališče mnenja in upa, da bo to enkrat prišlo dovoljenje za "Glas mladosti". Mladina da naj počaka.

Tako je vsaj zadnje preko svoje talnice sporočil članu uredništva "Glasu mladosti", ko ga je vprašal po telefonu, kako je s dovoljenjem za "Glas mladosti", katerega se dva meseca in pol čaka.

— Zaskrat boste morali pač počakati, — je dejal.

— Pa saj se kakšno toliko časa.

— Vem, vem, mi je zelo žal, toda se počakajte.

— Torej nič?

— Nič.

— In kdaj bo kakšna možnost?

Kdaj se sploh lahko zopet oglasimo in povprašamo?

— Potrpajte! Počakajte! Kadar bo kaj, vas bom jaz sam (ta sam je bilo posebno dobro slisati) obvestil.

...

Zal samo, da imamo Slovenci pravo, ki pravi, da je častiti tisti, ki je s češnje padel.

Sicer ne bomo s tem ničesar reši.

Cakal je pa veseno le tisti, ki je s češnje padel.

Solidarni z Albanijo

Primorsko ljudstvo se je spomnilo s svojo nabiralno akcijo ne srečnih poplavljenjencev v Albaniji, čeprav so potrebe na Primorskem, kjer je na stolne požarjane vasi, zelo velike. Na svoje vasice ne tovarne, kjer ne bi delovalo ljudstvo razumelo velike neščre, ki je doletela bratsko Albanijo. Tudi ilirsko-bistriški okraj je dokazal svojo solidarnost ter zbral skupno 129.712 lir. Posebno se je postavila mlazska združba tovarena Samosa, tovarna Urbančič v Baču, tov. Sircelj in Tomšič iz Trnovca, oparkarna v Mali Bukovici ter vasi Podgrad, Ostržno brdo, Dolenje in Jančevovo brdo.

Še vedno aretacije demobilizirancev JA

Kanalaska civilna policija je v tork zvečer aretirala v Desklah demobilizirana JA Alojza Staniča in Mihaela Bavača, ki sta se pred kratkim vrnila domov. Kot vzrok aretacije navaja policija, da nimata izkaznic za stalno bivanje na tem področju, to se pravi, da nimata še izkaznic z dvema črtama, ki jima po pravici pripadata. Treba je pripomniti, da sta dobila začasnji legitimaciji od omenjenega policije, ki se je izgovarjala, da jima izkaznic z dvema črtama za enkrat še ne more izdati, pač pa da jima bo preskrbela te izkaznice kasneje.

FIZKULTURA

SPET ČEZ DRN IN STRN

Sportni adsek kulturnega krožka "Peross" priredi v nedeljo 1. decembra tek čez drn in strn na sledečih progah: mladinci pod 18 let na 1500 m, mladinci nad 18 let na 2000 m, mladinke pod 18 let na 800 m in mladinke nad 18 let na 100 m. Pričetek teka bo ob 10. uri. Tekmovalci naj se zberejo na sedišču kulturnega krožka "Peross" ob 9. uri. Prijave sprejema sportni adsek K "Peross" dnevno od 19. ure zvečer dalje in mo ure pred pričetkom tekmovalca. Pravico do pričetka imajo vsi člani sportnih društev in sportnih odsekov kulturnih krožkov.

Sporod pokrajinskega in okrožnega prvenstva

Pokrajinsko prvenstvo: Trst: Igrišče Ponizana ob 9.45 Skedenj-Milje ob 11.30 Montebello-Tovarna st. 14. uri. Goriška-Gaslinja: 14. uri. Ajdovščina-Puli: 14. uri. Torpedo-Isola: 14. uri. Postojna: 14. uri. Postojna-Koper.

Okrožno prvenstvo: Trst: Igrišče ORDA: ob 8. uri. Kraljiš-Pisani: ob 10. uri. Costalunga-Nabrežna: ob 12. uri. Col-Sv. Marko: ob 14. uri. Tovarna st. 14. uri. Postojna-Koper.

LAZAR LAGIN

Oklopnica „Anuška“

Ali je mogoče, da se je zgodilo vse to v sanjah ali v bližnji? Verniveher se je zavedal, da je bil v stanju, ko bi blodnje ne bile nič ne-navednega.

Ta domneva mu je znatno olajšala srce. Hotel je reči kaj lepega Aklejevu. Zatajil je bolečino in premagal svojo strašno tihkost ter se opri na komolec svoje zdrave roke. Opazil je svoje mokre hlače iz posebnega, mimetizirane blaga in svoj okrvavljeni jopič, ki sta se sušila na vratih. Njegovi čevlji in nogavice so se sušili zunaj na deski. Zdelo se je razumeti, potpal je z roko po glavi: Njegovi lasje so bili še mokri.

Zaradi onemoglosti je Verniveher znova padel vzok. Čutil se je nepopolno osramočenega in obenem ga je vsega prevzelo nepopolno veselje (čeprav si tega nikdar ni hotel priznati); kljub vsemu je bil še vedno živ! Kdo je tisti, ki je tvegal svoje življenje, da bi reši njegovo? Videl je mokre sope, las, ki so viseli preko širokega Aklejevega čela in je takoj razumel, kdo ga je vsoletil iz morja.

Potpal je po sebi in odkril, da nosi Kutovojce hlače in morda celo njegovi jopič. Tedaj je zahteval od svojih tovarišev neko posebno, rečno obutje, ki ga dotle ni še nikoli poznal in je drugič tistega dne, drugič, odkar je dorasel, je zajokal. Tokrat ni imel dovolj moči, da bi se obrnil in skril sosed pred Aklejevimi. Morda se niti ni trudil, da bi jih skril.

Aklejev pa se je pravočasno obrnil v drugo stran, da bi ga ne spravi v zadrego.

...

Seveda ni bilo na krovu ne usnja ne aluminija. Zakaj naj bi bilo t. sne stvari v motornem jolnu, ki vozi po morju samo na zelo kratke razdalje, v območju pristanišča, kjer prav lahko dobiš, kar je treba?

Aklejev si je odpel pas, ki ga je stalno nosil, odkar je prišel k mornarici, in ki ga je nameraval nositi do svoje smrti. Brez najmanjšega obotavljanja ga je položil na krov in z enako odločnostjo, ki bi si z njo odrezal prst, ga je s sekuro razsikal na štiri dele.

Lahko bi vprašal tudi Kutovojca ali Verniveherja, ki bi mu prav tako brez mirnanja izročila svoj pas. Toda Aklejev se ni čutil upravičenega, da bi vzel od drugih kako reč, četudi je šlo za skupno stvar, kadar jo je imel sam. Komu ne bi bilo težko, ločiti se od svojega pasu, črnega mornarskega pasu z zaponko, na kateri je utišnjeno sidro, ki je znak mornarskega slava? Bilo je skoraj tako težko, kot če bi se moral mornar ločiti od svoje kape ali od svojega jopiča. Ne, Aklejev ni bil človek, da bi na ta način razlojal svoj pas.

Pet minut pozneje je bilo "jedro" pritrjeno s štirimi jermeni na prečni tram kajetice. Pokrilo je svoje kajete, da ni bilo več prehoda med njo in stojnico.

...

(Se nadaljuje).

TRŽAŠKI DNEVNIK

Jezikovna enakopravnost v besedi in dejanju

Po dolgih letih preganjanja Slovencev in slovenske bi vsakdo pričakoval, da je po zmagoviti osvobodilni vojni vendarle prišel čas, ko bomo tudi primorski Slovenci uživali popolno jezikovno in kulturno enakopravnost, saj je jezik nekaj tako naravnega kot zrak in hrana. Toda temu ni tako. ZVU je sicer načelno priznala naš jezik, ko je prišla izdati uradni listi: v slovenski, objavljati razne razglase in odredbe v treh jezikih, ko je ustanovila slovenske šole (seveda v protijudskem duhu), formalno pa še ni izdala nobenega ukaza, ki bi uvedel slovenski jezik v urade, sodnike itd.

Spričo tega ni prav nič čudnega, če slovensčino v uradnih zapostavlja. Toda tudi če bi ZVU izdala o tem kak ukrep, ne bi bilo mnogo boljše, če ne bi hkrati zamenjali starega upravnega aparata.

Med uradničtvom je še vedno vedna zagrznjenost sovražnosti, ki nečisto slovenski prav ni slisati. Tako je n. pr. pravi zastopnik slovenskega gospodarskega združenja v Trstu šel na prefekturo in vložil prošnjo za sklicanje ustanovnega zbora v slovenski in angleščini. Tam pa je uradnik slovensko besedilo zavrnil, češ da ga ne razume.

Pravni zastopnik je zaman vtrgal pri tem, da mora uradnik sprejeti tudi slovensko besedilo. Končno je moral intervenirati zavezniki oficir.

Drug tak primer se je pripetil na anarhističnem uradu. Nižji uradniki pri raznih okencih zelo neprijazno ravna s Slovenci ter jih ovirajo pri izstavljanju dokumentov. Zgodilo se je, da so se nekateri deli Slovencev, ki jim niso hoteli izdati neklih izpizčeval, obrnili na MOS za Trst. Ko je pravni referent MOS-a interveniral pri višjih funkcijah, so stvar rešili, kakor je pač bilo treba. Vse to pa kaže, kako je še med uradniki razhajanja sovražnosti, ki so jo podedovali od fašističnega režima.

Se bolj kričijo je primer 6 že...

Razbila so se pogajanja

za splošno mezno pogodbo za industrijske delavce

Predvčerajšim so se med Oseščim odborom za sindikalni sporazum in Zvezo industrijskega nadzora, vala pogajanja za splošni delovni sporazum. Delavski zastopniki so predlagali, da se uvede za vse delavce enotna kategorizacija z enakimi osnovnimi minimalnimi mezdami. To mezdno pa bi spopolnili in povisali za razne stroške z delnimi mezdami: sporazumi. Ker pa delodajalci niso hoteli sprejeti enotne kategorizacije, so se pogajanja razšla.

Industrijski so ponudili komaj toliko, kolikor so delavci dosegli v Italiji, to je za 35% povšane osnovne mezde, ki jim lahko kasneje dodajo še 15% povšane za razne stroške.

Gregorčičeva proslava v Rojanu

V soboto 23. t. m. je priridilo prosvetno društvo v Rojanu Gregorčičevo proslavo. Prof. Kosovel je v svojem govoru opisal pesnika in njegovo dobo ter je vzporedil z današnjimi razmerami. Sledilo so pesmi pevskega zbora in deklaracija. Nastopila sta zbor pločnikov in zbor odraslih. Obdinstvo je bilo s prireditvijo zelo zadovoljno.

Objave ZDTV

Nogometni odsek. Na podlagi sodniških poročil se verifikirajo vse tekme 6. kola pokrajinskega prvenstva.

Na podlagi sodniških poročil se verifikirajo vse tekme 7. kola okrožnega prvenstva.

Pritobze. Skedenj-Gaslinja 1-0. Po pregledu pritobze "Gaslinja" in naknadnega sodniškega poročila se tekma med "Gaslinjemo" in "Skedenjem" proglašja za neveljavno. Tekma bo ponovno odigrana. Pritobze: taksa se vrne pritožitelju.

Ponizana-Opčine 4-2. Pritobze "Opčine", češ da so pri "Ponizani" igrali igralci, ki nimajo pravice, je neanovana, zaradi tega se pritobza odbije.

Postojna-Tovarna st. 2-2. Na podlagi sodniškega poročila se tekma razveljavi. Odigrana bo vnovič še nedoločeno čase. Pritobza: taksa se vrne pritožitelju.

LAZAR LAGIN

Oklopnica „Anuška“

Ali je mogoče, da se je zgodilo vse to v sanjah ali v bližnji? Verniveher se je zavedal, da je bil v stanju, ko bi blodnje ne bile nič ne-navednega.

Ta domneva mu je znatno olajšala srce. Hotel je reči kaj lepega Aklejevu. Zatajil je bolečino in premagal svojo strašno tihkost ter se opri na komolec svoje zdrave roke. Opazil je svoje mokre hlače iz posebnega, mimetizirane blaga in svoj okrvavljeni jopič, ki sta se sušila na vratih. Njegovi čevlji in nogavice so se sušili zunaj na deski. Zdelo se je razumeti, potpal je z roko po glavi: Njegovi lasje so bili še mokri.

Zaradi onemoglosti je Verniveher znova padel vzok. Čutil se je nepopolno osramočenega in obenem ga je vsega prevzelo nepopolno veselje (čeprav si tega nikdar ni hotel priznati); kljub vsemu je bil še vedno živ! Kdo je tisti, ki je tvegal svoje življenje, da bi reši njegovo? Videl je mokre sope, las, ki so viseli preko širokega Aklejevega čela in je takoj razumel, kdo ga je vsoletil iz morja.

Potpal je po sebi in odkril, da nosi Kutovojce hlače in morda celo njegovi jopič. Tedaj je zahteval od svojih tovarišev neko posebno, rečno obutje, ki ga dotle ni še nikoli poznal in je drugič tistega dne, drugič, odkar je dorasel, je zajokal. Tokrat ni imel dovolj moči, da bi se obrnil in skril sosed pred Aklejevimi. Morda se niti ni trudil, da bi jih skril.

Aklejev pa se je pravočasno obrnil v drugo stran, da bi ga ne spravi v zadrego.

...

Seveda ni bilo na krovu ne usnja ne aluminija. Zakaj naj bi bilo t. sne stvari v motornem jolnu, ki vozi po morju samo na zelo kratke razdalje, v območju pristanišča, kjer prav lahko dobiš, kar je treba?

Aklejev si je odpel pas, ki ga je stalno nosil, odkar je prišel k mornarici, in ki ga je nameraval nositi do svoje smrti. Brez najmanjšega obotavljanja ga je položil na krov in z enako odločnostjo, ki bi si z njo odrezal prst, ga je s sekuro razsikal na štiri dele.

Lahko bi vprašal tudi Kutovojca ali Verniveherja, ki bi mu prav tako brez mirnanja izročila svoj pas. Toda Aklejev se ni čutil upravičenega, da bi vzel od drugih kako reč, četudi je šlo za skupno stvar, kadar jo je imel sam. Komu ne bi bilo težko, ločiti se od svojega pasu, črnega mornarskega pasu z zaponko, na kateri je utišnjeno sidro, ki je znak mornarskega slava? Bilo je skoraj tako težko, kot če bi se moral mornar ločiti od svoje kape ali od svojega jopiča. Ne, Aklejev ni bil človek, da bi na ta način razlojal svoj pas.

Pet minut pozneje je bilo "jedro" pritrjeno s štirimi jermeni na prečni tram kajetice. Pokrilo je svoje kajete, da ni bilo več prehoda med njo in stojnico.

...

(Se nadaljuje).

Preskrba

Prijava kurze

Področno kmetijsko nadzorstvo pri ZVU poziva kmetovalce, da prijavijo kurzo, ki so jo pridobili, pri statistično-gospodarskem kmetijskem uradu občine, v kateri prebivajo in da izročijo čimprej ljudskim žitnicam predpisano množino.

Zaključni roki za delitev živil

Sepal obvešča vse potrošnike, da bodo 30. t. m. končni deliti živila: mast, testenine in testenine za hrano: v mestu in na deželi, ki so jih začeli deliti 8. t. m., testenine (papežev) za podoželo, ki so jih začeli deliti 11. t. m., 21. t. m., kuhinjski v mestu in na deželi, ki so ga začeli deliti 14. t. m., testenine samo za deželo, ki so jih začeli deliti 15. t. m., sladkor za mesto in deželo, ki so ga začeli deliti 20. t. m., riž samo za mesto, ki so ga začeli deliti 21. t. m., testenine za mesto in deželo, ki so jih začeli deliti 22. t. m.

Dne 30. t. m. se konča razdeljevanje testenin, riža, sladkorja in olja (zadnje samo v mestu) bolniškom, na dodatne bolniške nakaznice za november. Prepovedano je vsakršno nakupovanje z zapadlimi odrezki.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enomesečna 75, četrtletna 225, polletna 450, celoletna 900 jugolir.

Zapostavljanje mladine

MOS obsoja sedanje mladinsko skrbstvo in šolstvo

V sredo se je sestal MOS za Trst. Bavl se je predvsem z vprašanjem mladine. Svetnik Domini je poročal o vajenih, strokovnem pouku, sportnem in kulturnem delovanju ter govoril tudi o pomankljivostih v srednji šoli in na univerzi.

Delodajalci izkoristajo vajence in jih odpuščajo, ko se izuče, tako da jim ni treba dajati višjih mezd. Tako se mnogo mladine deklarira in pobuja v brozdelju. Tudi one redke strokovne šole, ki obstajajo, ne zadoščajo potrebam učencev.

Naročnine

„Primorskega dnevnika“

CONA A: enomesečna 120, četrtletna 360, polletna 720, celoletna 1440 lir.

CONA B: enom